

INSPEKCJA HANDLOWA

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT
ul. Gdańska 38 90-730 Łódź
NIP 727-11-49-261 Regon 000136886

tel. 42 636-03-57
fax 42 636-85-50
e-mail: sekretariat@wiih.lodz.pl

Łódź, dnia 16.01.2017 r.

INFORMACJA

z wyników kontroli prawidłowości obrotu wyrobami alkoholowymi, w tym jakością handlową napojów spirytusowych, głównie wódek i spirytusu

Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Łodzi realizując *program Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów DIH-81- 6(1)/16/AgŁ* przeprowadził w 2016 roku ogółem **51** kontroli, obejmując nimi:

- **42 sklepy detaliczne,**
- **5 placówek gastronomicznych,**
- **4 hurtownie.**

Celem tych kontroli było sprawdzenie przestrzegania przez przedsiębiorców przepisów regulujących zasady obrotu wyrobami alkoholowymi w hurtowniach, sklepach detalicznych i punktach gastronomicznych oraz eliminowanie z rynku wyrobów, które pochodzą z nielegalnych źródeł lub stwarzają potencjalne zagrożenie dla zdrowia i życia konsumentów. Ponadto, celem kontroli była ocena jakości handlowej napojów spirytusowych objętych kodem CN 2208, głównie wódek i spirytusu.

Nieprawidłowości stwierdzono w **19** placówkach, co stanowiło 37% placówek objętych kontrolą.

3.1. Przestrzeganie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

3.1.1. Kontrole sklepów i punktów gastronomicznych:

- a) Zezwolenia na **sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem skontrolowano w 39 placówkach i w 4 z nich (2 sklepy detaliczne, 2 placówki gastronomiczne)** stwierdzono, że przedsiębiorcy ***prowadzili sprzedaż napojów alkoholowych bez zezwoleń.***
Pozostali przedsiębiorcy posiadali ważne zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych znajdujących się w obrocie handlowym, zezwolenia te były decyzjami administracyjnymi wydawanymi przez odpowiednie organy.
- b) Przedsiębiorcy posiadający zezwolenia w ustawowych terminach wnieśli opłaty za korzystanie z tych zezwoleń.
- c) W trakcie kontroli stwierdzono, że w **5 placówkach (2 sklepy detaliczne, 3 placówki gastronomiczne)** znajdujące się w sprzedaży ***napoje alkoholowe zostały zakupione***

u przedsiębiorców nie posiadających zezwolenia na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych.

Pozostali przedsiębiorcy posiadający ważne zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych dokonywali zakupu napojów alkoholowych u przedsiębiorców posiadających zezwolenia na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych.

- d) Działalność w zakresie obrotu napojami alkoholowymi wykonywana była przez przedsiębiorcę określonego w zezwoleniu oraz w miejscu w nim wskazanym.
- e) Nie stwierdzono przypadków niepowiadomienia w ciągu 14 dni organu zezwalającego o zmianach stanu faktycznego i prawnego w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu.
- f) Przedsiębiorcy, którzy w zezwoleniach mieli określone godziny sprzedaży napojów alkoholowych przestrzegali tych godzin.
- g) Wszystkie znajdujące się w sprzedaży napoje alkoholowe (wyroby spirytusowe i winiarskie) oznaczone były znakami akcyzy skarbowej.
- h) W trakcie kontroli stwierdzono, że **w 13 placówkach** (12 sklepach detalicznych, 1 placówce gastronomicznej) **brak było wywieszki informującej o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych.**
- i) Objęte kontrolą sklepy były placówkami o powierzchni poniżej 200 m².
- j) Nie stwierdzono przypadków sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw,
- k) W punktach sprzedaży detalicznej napojów alkoholowych nie stwierdzono przypadków ich konsumpcji.
- l) Kontrolowane placówki nie były usytuowane na terenie zakładów opieki zdrowotnej, szkół, placówek oświatowo-wychowawczych, obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz dworców.
- m) Żadna z kontrolowanych placówek nie prowadziła sprzedaży napojów alkoholowych w miejscach określonych przez gminy, gdzie istnieje stały lub czasowy zakaz ich sprzedaży.
- n) Przeprowadzone kontrole nie wykazały stosowania przez przedsiębiorców niedozwolonej reklamy lub też promocji napojów alkoholowych.
- o) Objęte kontrolą sklepy detaliczne nie prowadziły sprzedaży napojów alkoholowych przez Internet.

3.1.2. Kontrola magazynów hurtowych:

- a) Kontrolą objęto 2 hurtownie, w których przedsiębiorcy posiadali ważne zezwolenia na prowadzenie obrotu hurtowego napojami alkoholowymi.
- b) W kontrolowanych hurtowniach sprzedaż napojów alkoholowych odbywała się wyłącznie dla przedsiębiorców posiadających aktualne zezwolenia na obrót detaliczny, bądź hurtowy napojami alkoholowymi.

- c) Sprawdzono prawidłowość oznakowania znakami skarbowymi akcyzy **40 partii** napojów alkoholowych wartości **199.406 zł** i nie stwierdzono nieprawidłowości.
- d) Wszyscy przedsiębiorcy posiadali w sprzedaży napoje alkoholowe pochodzące od producentów bądź od przedsiębiorców posiadających zezwolenie na hurtowy obrót napojami alkoholowymi.
- e) Sprzedaż napojów alkoholowych była wykonywana przez zatrudnionych przez przedsiębiorcę pracowników w miejscu wymienionym w zezwoleniu.
- f) Przedsiębiorcy użytkowali magazyny do których posiadali tytuł prawny.
- g) Nie stwierdzono przypadków zmian stanu faktycznego i prawnego nie zgłoszonych organowi zezwalającemu.

W trakcie kontroli w placówkach detalicznych stwierdzono, że 5 przedsiębiorców posiadających zezwolenia na hurtowy obrót wyrobami alkoholowymi (nie była u nich prowadzona kontrola) dokonali sprzedaży przedsiębiorcom, którzy nie posiadali zezwoleń.

3.3.Przestrzeganie przepisów ustawy o podatku akcyzowym

Przestrzeganie przepisów ustawy o podatku akcyzowym w odniesieniu do wyrobów alkoholowych badano w **25** placówkach, gdzie kontrolą objęto **309 partii**, w tym:

- **227** partii w placówkach detalicznych,
 - **42** partie w placówkach gastronomicznych,
 - **40** partii w hurtowniach.
- a) Wyroby alkoholowe oznaczone były banderolami naklejonymi w sposób prawidłowy i trwałe, uniemożliwiający otwarcie opakowań bez ich uszkodzenia;
 - b) Banderole nie były zniszczone ani uszkodzone;
 - c) Wyroby oznaczone były właściwymi, posiadającymi odpowiednie nominały banderolami;
 - d) Napoje alkoholowe oznaczone były banderolami niewykazującymi cech zafałszowania.

3.4. Ocena jakości handlowej napojów spirytusowych, głównie wódek i spirytusu

Kontrole przeprowadzono w **10** placówkach bez zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli, w których oceniono **50** partii napojów alkoholowych wartości **47.266 zł**, w tym:

- **10** partii wartości **40.949 zł** w **2** hurtowniach;
- **40** partii wartości **6.317 zł** w **8** placówkach detalicznych.

Ocenie poddano:

- **2** partie napojów spirytusowych kategorii 1 – 14 wartości **222 zł**, w tym:
 - **1** partię rumu wartości **76 zł**,
 - **1** partię whisky wartości **146 zł**;
- **43** partie napojów spirytusowych kategorii 15 – 46 wartości **44.463 zł**, w tym:
 - **35** partii wódek wartości **43.553 zł**,
 - **3** partie wódek smakowych wartości **558 zł**,

- 3 partie likierów wartości 277 zł,
- 2 partie innych napojów spirytusowych wartości 75 zł;
- 4 partie innych napojów spirytusowych (spirytus) wartości 2.574 zł;
- 1 partię alkopopów wartości 7 zł.

1. JAKOŚĆ

W zakresie **zgodności parametrów jakościowych** z wymaganiami obowiązujących przepisów i deklaracjami producentów, zbadano laboratoryjnie **10** partii napojów spirytusowych wartości **3.048** zł, w tym:

- 8 partii wódek wartości **1.345** zł pobranych w placówkach detalicznych ,
- 2 partie spirytusu wartości **1.703** zł pobranego w hurtowniach.

Wszystkie pobrane do badań laboratoryjnych napoje spirytusowe **były zgodne z deklaracją i obowiązującymi przepisami** w zakresie przeprowadzonych badań.

2. ILOŚĆ RZECZYWISTA NAPOJÓW

W wyniku badań laboratoryjnych nie stwierdzono niedoborów objętości w stosunku do deklarowanej przez producentów na opakowaniach jednostkowych. Badaniem objęto **18** opakowań wartości **477** zł, w tym:

- 14 sztuk wódek pochodzących z 8 partii wartości 1.345 zł,
- 4 sztuki innego napoju spirytusowego (spirytusu) - pochodzących z 2 partii wartości 1.703 zł.

3. OZNAKOWANIE

Prawidłowość oznakowania opakowań jednostkowych zbadano ogółem dla **50** partii napojów spirytusowych wartości **47.266** zł, w tym dla:

- 10 partii wartości **40.949** zł w hurtowniach;
- 40 partii wartości **6.317** zł w sklepach detalicznych.

Kontrolą objęto:

- 2 partie napojów spirytusowych kategorii 1 – 14 wartości **222** zł, w tym:
 - 1 partię rumu wartości **76** zł,
 - 1 partię whisky wartości **146** zł;
- 43 partie napojów spirytusowych kategorii 15 – 46 wartości **44.463** zł, w tym:
 - 35 partii wódek wartości **43.553** zł,
 - 3 partie wódek smakowych wartości **558** zł,
 - 3 partie likierów wartości **277** zł,
 - 2 partie innych napojów spirytusowych wartości **75** zł;
- 4 partie innych napojów spirytusowych (spirytus) wartości **2.574** zł;
- 1 partię alkopopów wartości **7** zł.

Objęte oceną napoje alkoholowe oznakowane były zgodnie z obowiązującymi przepisami.

4. IDENTYFIKOWALNOŚĆ DOSTAWCÓW

Przestrzeganie przepisów art. 18 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. L 31 z 1.02.2002, s. 1) sprawdzono we wszystkich kontrolowanych placówkach, w których ocenie poddano **50 partii** napojów spirytusowych. Na wszystkie badane partie okazano kontrolującym dokumenty dostaw, na podstawie których można było dokonać identyfikacji każdego podmiotu, który dostarczył dany alkohol.

We wszystkich placówkach objętych kontrolą dokonano identyfikacji kontrolowanego przedsiębiorcy w oparciu o wpis do CEIDG lub Krajowego Rejestru Sądowego i nie stwierdzono nieprawidłowości. Placówki zostały zarejestrowane i zatwierdzone przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz prowadziły działalność zgodnie z decyzjami wydanymi przez organ sanitarny.

W związku z ustaleniami kontroli:

- w **2** przypadkach skierowano **akty oskarżenia** z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- w **4** przypadkach zostaną / zostały **wszczęte dochodzenia** z art. 45³ ust. 1 oraz z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez WIIH;
- w **7** przypadkach **skierowano zawiadomienia do Prokuratury/Policji** w związku z podejrzeniem popełnienia występku z art. 45³ ust. 1 oraz z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- w **13** przypadkach nałożono **mandaty karne** kredytowane w kwocie **1.950 zł** za popełnienie wykroczenia z art. 45 pkt 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- w **2** przypadkach wydano postanowienie o zabezpieczeniu towarów oraz zabezpieczono **41** partii łącznej wartości co najmniej **2.239 zł**;
- **wydano**, na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, **2 decyzje** zarządzające wycofanie z obrotu handlowego 3 partii win wartości 186 zł;
- w **13** przypadkach zażądano usunięcia nieprawidłowości poprzez uwidocznienie wywieszki informującej konsumentów o szkodliwości spożywania alkoholu;

Ponadto przesłano:

- **5** informacji do organów zezwalających na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych (wójt, prezydent miasta);

- **4** informacje do Marszałka Województwa Mazowieckiego (*dotyczy przedsiębiorców, którzy posiadając zezwolenia na hurtowy obrót napojami alkoholowymi dokonywali sprzedaży napojów alkoholowych podmiotom nieposiadającym zezwoleń*).